

Dosar nr. 3ra-1463/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru jud: L. Barbos
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău jud: N. Simciuc, I. Țurcanu, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Novîi împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinelor, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 04 septembrie 2017 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 13 iulie 2016, Marina Novîi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinelor, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta Marina Novîi, a invocat că, prin ordinul Serviciului Vamal nr. 748-p/o din 13 mai 2016 a fost dispusă atestarea colaboratorilor vamali, inclusiv persoana sa, prin ordinul Serviciului Vamal nr. 673-p din 25 iunie 2016 s-a constatat că nu corespunde funcției deținute, iar prin ordinul Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016 a fost desfăcute raporturile de serviciu.

Reclamanta Marina Novîi, consideră că, ordinele emise de Serviciul Vamal sunt ilegale în partea sa, și care au fost emise contrar procedurii stabilite, deoarece a fost supusă atestării mai mult decât o dată în doi ani, deși nu au fost depistate abateri grave în exercitarea de serviciu, așa cum prevede excepția din pct. 5 al Regulamentului privind atestarea colaboratorilor vamali.

Reclamanta Marina Novîi, consideră că, urmează a fi anulat și procesul-verbal al Comisiei de atestare a Serviciului Vamal din 25 iunie 2016, deoarece a fost emis contrar procedurii stabilite, fiind adresate nu 4-5 întrebări, dar 23 de întrebări, care

nu țineau doar de domeniul de activitate și care nu s-au regăsit în lista subiectelor de atestare.

Reclamanta Marina Novîi, a solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 748-p/o din 13 mai 2016, în partea ce ține de atestarea dnei Marina Novîi; a anula procesul-verbal al ședinței Comisiei de atestare nr. 03-19-17 din 25 iunie 2016, în partea ce ține de atestarea dnei Marina Novîi, anularea pct. 24 din anexa nr. 2 al ordinului Serviciului Vamal nr. 673-p din 25 iunie 2016, cu privire la rezultatele atestării, anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în organele vamale a dnei Marina Novîi, restabilirea în funcția de inspector al Serviciului investigații operative „Centru”, Direcția Servicii Operative din cadrul Serviciului Vamal, încasarea de la Serviciu Vamal în folosul său, salariul pentru absența forțată de la muncă de la 01 iulie 2016 până la data restabilirii în funcție, încasarea de la Serviciu Vamal în folosul său a prejudiciului moral cauzat în sumă de un salariu lunar și a cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2017 a judecătorei Chișinău sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Marina Novîi, s-a anulat ordinul Directorului General al Serviciului Vamal nr. 748-p/o din 13 mai 2016, în partea petrecerii atestării reclamantei Marina Novîi, a-a anulat pct. 24 din anexa nr. 2 la Ordinul Directorului General al Serviciului Vamal 673-p din 25 iunie 2016 cu privire la rezultatele atestării, s-a anulat ordinul Directorului General al Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în organele vamale a reclamantei Marina Novîi, a fost restabilită Marina Novîi, în funcția de inspector superior al Serviciului Investigații Operative Centru, Direcția Servicii Operative din cadrul Serviciului Vamal, s-a încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Novîi, salariul mediu lunar pentru perioada lipsei forțate de la serviciu, de la 01 iulie 2016 până la 04 septembrie 2017, s-a încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Novîi, prejudiciul moral în mărime de 4 839, 53 lei, s-a încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Novîi cheltuielile pentru asistența juridică în suma de 5 000 lei. În rest pretențiile reclamantei Marinei Novîi, s-au respins.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 04 septembrie 2017 Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Novîi împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinelor, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, Marina Novîi la 06 octombrie 2014, a încheiat contractul individual de muncă nr. 109, în temeiul cărui fapt a fost emis ordinul nr. 1356-p din 13 octombrie 2014, din care rezultă că a fost angajată în Serviciul Vamal în funcția de inspector superior al Serviciului investigații operative Centru, Direcția servicii operative, în bază de concurs, cu perioadă de încercare pe 6 luni.

Instanța de apel a stabilit că, prin ordinul nr. 748-p/o din 13 mai 2016, s-a dispus petrecerea atestării colaboratorilor vamali ai Aparatului Central și birourilor vamale, care întrunesc condițiile pentru atestare conform anexelor, iar conform

graficului atestării colaboratorilor vamali la corespunderea funcției deținute pentru colaboratori vamali ai Aparatului Central, s-a dispus atestarea în perioada de 13 iunie 2016 – 23 iunie 2016. Prin urmare în temeiul ordinului Serviciului Vamal al RM, nr. 673-p din 25 iunie 2016, au fost aprobate rezultatele atestării Aparatului Central, iar din anexa nr. 2 rezultă că Marina Novîi nu corespunde funcției deținute. Ca urmare, a fost emis ordinul nr.715-p din 01 iulie 2016 prin care au fost încetate raporturile de serviciu ale Marinei Novîi.

Instanța de apel a reținut că, la momentul emiterii Ordinului nr. 748-p/o din 13 mai 2016 lipseau careva abateri din partea intimăteii/reclamante în exercitarea activității de serviciu și în comportament și, prin urmare, nici nu a existat un temei legal pentru atestarea Marinei Novîi înainte de termen, din care considerente, instanța de fond corect a constatat ilegalitatea ordinului Serviciului Vamal nr. 748-p/o din 13 mai 2016, în partea ce ține de atestarea Marinei Novîi.

Instanța de apel a stabilit că, just a fost anulat de prima instanță pct. 4 din Anexa nr. 2 al ordinului Serviciului Vamal nr. 673-p din 25 iunie 2016, cu privire la rezultatele atestării și ordinul Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în organele vamale a dnei Marina Novîi, ca fiind afectate de nulitatea actelor preparatorii, care au stat la baza emiterii acestora.

Instanța de apel a reținut prevederile art.43 alin. (2) lit. g) al Legii serviciului în organelor vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, care prevede că, colaboratorul vamal poate fi eliberat din serviciu pe temeiul necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare doar în cazul lipsei de post inferior vacant sau al respingerii funcției propuse. Prin urmare, la actele cauzei nu au fost anexate careva probe din partea angajatorului care să dovedească faptul că, nu a dispus de alt post inferior pe care să-l propună intimăteii/reclamante Marina Novîi.

Instanța de apel a respins ca nefondate argumentele apelantului precum că, Serviciul Vamal era în imposibilitate de a-i propune intimăteii Marinei Novîi o careva funcție inferioară, deoarece intimăteia a fost eliberată din funcția publică cu statut special, funcție publică de execuție „inspector superior”, care este cea mai inferioară categorie de funcții publice. Or, prima instanță corect a punctat că, denumirea funcției de execuție este una generică, ce se referă la mai multe funcții din aceeași categorie, dar nefiind egale între ele cu privire la atribuțiile încredințate prin fișa postului, având o ierarhie stabilită de Clasificator, statele de personal, precum și grila de salarizare.

Instanța de apel a respins, ca lipsit de temei și argumentul invocat în apel, precum că în rezultatul anulării Ordinului Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016 și prin admiterea cerinței intimăteii, de reîncadrare în funcția deținută anterior, instanța de fond, a permis să activeze în cadrul Serviciului Vamal un colaborator vamal care nu corespunde funcției deținute. Or, instanța de apel a remarcat că, din scrisoare cu nr. 107-C din 24 februarie 2015 a Direcției managementul personalului a Serviciului Vamal, se conturează că reclamanta a fost supusă atestării pentru conferirea gradului special inițial și la corespunderea funcției deținute, iar potrivit concluziei și recomandării din 26 februarie 2015 se constată că Marina Novîi corespunde funcției deținute. În acest context este lipsit de raționament și

corectitudine, legalitatea emiterii ordinelor cu privire la atestare și respectiv demiterea Marinei Novîi, pe motivul necorespunderii acesteia cu funcția deținută.

Instanța de apel a indicat că, argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 08 august 2018, Serviciul Vamal al RM, a depus recurs împotriva deciziei din data de 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Marina Novîi să fie respinsă integral.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Serviciul Vamal al RM a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe le consideră neîntemeiate, fiind emise contrar prevederilor legale. Recurentul își întemeiază recursul în baza prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

Recurentul Serviciul Vamal al RM, a menționat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea ajungând la concluzia că, funcția inferioară inspectorului superior este inspector, deoarece, intimata a fost eliberat din funcția publică cu statut special, funcție publică de execuție „inspector superior” în temeiul art.43 alin.(2) lit.g) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XVI din 20 iulie 2000 „din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare”, prin ordinul nr.748-p din 13 mai 2016.

Recurentul Serviciul Vamal al RM, a indicat că, conform clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, funcția deținută anterior de către dna Marina Novîi face parte din categoria funcțiilor publice de execuție, care este cea mai inferioară categorie de funcții publice, prevăzute de art.7, alin. (1) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. În aceeași ordine de idei, potrivit art. 4 alin.(2) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 prevederile acesteia se aplică funcționarilor publici cu statut special colaboratorilor serviciului diplomatic, serviciului vamal, ai organelor apărării, de prevenire și combatere a corupției, securității naționale și ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege.

Recurentul Serviciul Vamal al RM a indicat că, în urma anulării de către instanța de fond a ordinului Serviciului Vamal nr. 715-p din 01 iulie 2016, s-au aflat în situația când, un colaborator vamal ce nu corespunde funcției deținute, i s-a permis să activeze în cadrul Serviciului Vamal contrar prevederilor art. 311 alin. (1) Cod Vamal al Republicii Moldova, art. 5 Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XVI din 20 iulie 2000, care expres prevăd că pot fi colaboratori vamali cetățenii Republicii Moldova apți după calitățile profesionale să exercite funcțiile organului vamal. Respectiv, consideră că, prin admiterea cerinței intimitei Marinei Novîi, de reîncadrare în funcția deținută anterior, instanța de fond, a permis să activeze în cadrul Serviciului Vamal un colaborator vamal ce nu corespunde funcției deținute și

care drept consecință nu și-ar putea îndeplini atribuțiile de serviciu în modul corespunzător și ar duce la încălcarea evidentă a legislației vamale, fapt ce ar genera încălcarea drepturilor, obligațiilor persoanelor fizice și juridice, precum și prejudicierea bugetului de stat și a imaginii Serviciului Vamal.

Recurentul Serviciul Vamal al RM a menționat că, intimata Marina Novîi, nu a prezentat nici o probă în vederea motivării pretențiilor sale, nu a justificat/probat cauzarea suferințelor psihice, care ar putea fi reparate prin echivalent bănesc și care ar fi calcul de care s-a condus stabilind această mărime.

Totodată, recurentul Serviciul Vamal al RM, în cererea de recurs a invocat faptul că instanțele de judecată, nu au dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și nu au aplicat corect normele de drept material și procedural, a interpretat în mod eronat legea fiind emisă o decizie ilegală și neîntemeiată.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată recurentului, la data de 05 iulie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 7759 (f. d. 14, vol. II), însă la materialele cauzei lipsesc date despre recepționarea acesteia, iar în cererea de recurs recurentul Serviciul Vamal al RM a indicat că, a recepționat decizia din data de 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 11 iulie 2018 (f. d. 16, vol. II).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Serviciul Vamal al RM, la 08 august 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 08 octombrie 2018, în adresa intimă Marina Novîi, a fost expediată copia recursului declarat de către Serviciul Vamal al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 14 noiembrie 2018, Novîi Marina, reprezentată de avocatul Constantin Sicinski, a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Novîi împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinelor, repunerea în funcție, repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan